

De Lorijn Raadgevers o.g.
De heer W. van Olst
Postbus 145
6650 AC DRUTEN

ARCADIS NEDERLAND BV
Stationsplein 18d
Postbus 1632
6201 BP Maastricht
Tel 043 3523 311
Fax 043 3639 961
www.arcadis.nl

Onderwerp:
Definitieve rapportage quick scan Flora- en faunawet

DIVISIE WATER & MILIEU

Geachte heer Van Olst,

Hierbij ontvangt u de rapportage van de recentelijk uitgevoerde quick scan Flora- en faunawet op de Dousberg te Maastricht.

Maastricht,
20 mei 2014

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de beoogde herontwikkelingen in het gebied en heeft als doel gehad het vaststellen van aanwezigheid beschermde natuurwaarden.

Contactpersoon:
ing. M.J.M. Coenen

Telefoonnummer:
+31 627060600

Tijdens een eenmalig veldbezoek en op basis van de gebiedskennis (eerdere onderzoeken tussen 2007-2011) blijkt dat er bij de voorgenomen ingrepen aantasting is van beschermde natuurwaarden. Om de impact te kunnen bepalen en om daarmee een gedegen toetsing aan de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet te kunnen doen, is nader soortgericht onderzoek onvermijdelijk. In het bijgevoegde rapport zullen wij u daar meer inzicht en uitleg over geven.

E-mail:
martijn.coenen@arcadis.nl

Ons kenmerk:
077663149:A

Indien u verdere vragen heeft omtrent dit rapport kunt u contact opnemen met onze ecooloog de heer Coenen (Martijn) via de hiernaast vermelde contactgegevens.

Projectnummer:
C05053.000017.0100

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende van dienst te zijn geweest en willen u er op attent maken dat wij het soortgericht onderzoek eveneens voor u kunnen verzorgen. Indien gewenst kunnen wij u daarvoor een passende aanbieding doen, conform de wettelijke inventarisatieprotocollen.

Met vriendelijke groet,
ARCADIS Nederland BV

ir. E.P.A.G. Schouwenberg
Teammanager Water en Milieu

Bijlage:

- Rapportage quick scan Flora- en faunawet De Dousberg van 14 april 2014.

Divisie Water & Milieu is gecertificeerd voor:
ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, VCA-P,
SIKB BRL's en de CO2-Prestatieladder

Handelsregister
09036504

Rapportage quick scan Flora- en faunawet De Dousberg

Datum: 14 april 2014

Projectnummer: C05053.000017.0100

Inleiding

De Lorijn Raadgevers en de RO Groep hebben gezamenlijke plannen om in het gebied van de golfbaan op de Dousberg, te Maastricht, herinrichting uit te voeren, gerelateerd aan het versterken van het recreatieve karakter van het gehele gebied. In de huidige situatie bestaat het grootste deel van het gebied uit een 18 holes golfbaan, met een separate driving range, parkeergelegenheid, clubhuis, diverse wandelpaden, dassenleefgebied, fruitboomgaarden, diverse hagen, poelen/waterpartijen, hellingbos, topbos en een voormalige klei/leemgroeve.

In het verleden heeft er op de top van het hellingbos een camping gelegen, welke in zijn geheel is verdwenen (inclusief alle voorzieningen). Het voormalige campingterrein is in de loop der jaren door gebrek aan beheer en onderhoud overgroeid met bos, struiken en een kruidenvegetatie. De verharding op de wegenstructuur van de voormalige camping is verwijderd in het verleden en her en der zijn hierin "karrensporen" ontstaan die periodiek gevuld zijn met regenwater.

Als gevolg van de voorgenomen ingrepen is het hele gebied op vrijdag 4 april 2014 beoordeeld op de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden. Soortgericht onderzoek (met behulp van onderzoeksmaterialen zoals schepnet, batdetector conform wettelijke protocollen) heeft daarbij niet plaatsgehad. Hiertoe is een grotere inventarisatie inspanning noodzakelijk.

De uitkomsten van dit eendaagse veldbezoek worden hieronder verder beschreven. Op basis van de resultaten wordt aangegeven welke knelpunten er nu al aanwijsbaar zijn en welke knelpunten nog niet duidelijk te formuleren zijn. Indien dit het geval is, zullen wij beschrijven welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om deze hiaten inzichtelijk te krijgen.

Methodiek quick scan Flora- en faunawet

Het veldbezoek is uitgevoerd tijdens redelijk goede weersomstandigheden en tijdens de ochtend. Tijdens de ochtend zijn met name broedvogels zeer actief met territoriale gedragingen en zodoende goed te inventariseren. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker en fototoestel.

Speciale aandacht is uitgegaan naar de activiteit van broedvogels (met name soorten waarvan nesten jaarrond beschermd zijn, of holenbroeders waarvan nestholtes ook door vleermuizen in gebruik genomen kunnen worden), eventuele sporen van das (pootafdrukken, haren, burchten en dergelijke) en eekhoorn (nesten, zichtwaarnemingen). Alle andere soorten/types natuurwaarden die terloops waargenomen zijn, worden beschreven in het rapport.

Resultaten quick scan Flora- en faunawet

Op onderstaande afbeelding zijn de aangetroffen natuurwaarden geprojecteerd. Het betreft de natuurwaarden die met zichtwaarnemingen, dus zonder hulpmiddelen vrij zichtbaar zijn. Het betreft hier een nestlocatie van Buizerd, dassenburchten, eekhoornnesten en (larven van) amfibieën.

Korte beschrijving aangetroffen natuurwaarden

Amfibieën

In nagenoeg alle wateren op het terrein van de golfbaan zijn amfibieën aangetroffen. Het gaat hier om soorten als Bruine kikker, Gewone pad en Groene kikker (complex). Soorten als Rugstreeppad zijn nog niet aangetroffen (soort is alleen 's nachts actief) en een specifieke determinatie van de soorten Groene kikker is alleen mogelijk bij geluid (avond) of vangst (determinatie op basis van uiterlijke kenmerken).

In de karrensporen die verspreid op de voormalige campinglocatie aanwezig zijn, zijn grote hoeveelheden bruine kikkerlarven aangetroffen.

ARCADIS

Buizerd

Ten noorden van de driving range is een nestboom aangetroffen van een paartje Buizerds. De twee individuen hebben een horst in aanbouw en vertoonden zeer territoriaal gedrag.

Das

De bekende dassenburcht in de graft (midden van het gebied) is nog steeds zeer actief belopen. Er zijn ter plekke vier druk belopen pijpen aangetroffen waarop vers nestmateriaal lag. Daarnaast zijn nog drie andere pijpen druk belopen (geen nestmateriaal). Twee van de vier met nestmateriaal bestrooide pijpen liggen ten noorden van de graft in de met fruitbomen aangeplante strook (circa tien meter vanaf de graftrand).

Ook de burchtlocatie geheel in het zuiden (aangetroffen in 2011) blijkt nog steeds in functie.

Ten noorden van de driving range lag in het verleden een belopen bijburcht. Deze is lange tijd onbelopen gebleven, maar zeer recentelijk zijn er rondom deze bijburcht nieuwe pijpen gegraven. Uitvoerig sporenonderzoek op de stortbulten toont aan dat er dassen op lopen (haarvondst).

Verspreid in het gebied (op de golfbaan, bos, bosrand, randen driving range) zijn diverse pootafdrukken, snuitputjes, uitwerpselkuiltjes en krabsporen van de soort aangetroffen. De hellingen langs het Prins Albertkanaal zijn niet in de quick scan meegenomen

Eekhoorn

Ten westen van het inmiddels gesloopte oude zwembad zijn enkele eekhoornnesten aangetroffen in het gemengd bosgebied. Het totaal aantal is niet geteld. Er zijn in elk geval drie nesten gevonden.

Effecten op natuurwaarden en toetsing van effecten aan de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet

Op basis van de eerste resultaten uit de quick scan kan gesteld worden dat er knelpunten te verwachten zijn met betrekking tot broedvogels, amfibieën en das. Effecten op Eekhoorn treden niet of nauwelijks op omdat er geen werkzaamheden gepland zijn in het actuele bosgebied met nesten.

De effecten hierop hebben betrekking op vernietiging van leefgebied (broedbiotoop vogels, voortplantingswater amfibieën en overwinteringsgebied amfibieën).

Broedvogels (jaarrond beschermd en algemeen voorkomende soorten)

De ingreep heeft echter geen plaats ter plekke van jaarrond beschermde nestlocaties (zoals Buizerd). Dit betekent dat een ontheffing vooralsnog niet noodzakelijk is, met dien verstande dat er geen volledig onderzoek uitgevoerd is conform protocollen naar jaarrond beschermde nesten. Op dit moment zijn er geen jaarrond beschermde nesten aanwezig, maar er is wel ruimte voor nieuw vestiging. Indien de kap van bos vertraging heeft, is er dus een risico dat nieuwe nesten gebouwd zijn en dat daarmee wel ontheffing nodig is. Het verwijderen van jaarrond beschermde nesten mag alleen gepaard gaan met het treffen van mitigerende maatregelen (zoals het plaatsen van nestkasten voor de specifieke soort of als aantoonbaar gemaakt kan worden dat er geen overlap is in actueel leefgebied met andere broedpaartjes van dezelfde soort (geldt voor Buizerd)).

Conclusie broedvogels jaarrond

Vooralsnog kan gesteld worden dat er geen jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het ingreepgebied. Ontheffing is dan ook niet aan de orde. Mitigatie is vooralsnog eveneens niet aan de orde.

Met betrekking tot de algemeen voorkomende soorten broedvogels kan gesteld worden dat de effecten met name vernietiging van broedbiotoop en aantasting van foerageergebied betreft.

Algemeen voorkomende broedvogels zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd.

Hun nesten zijn niet jaarrond beschermd en ingrepen buiten het broedseizoen zijn zonder ontheffing uit te voeren. Enige vorm van compensatie en/of mitigatie is hier niet aan de orde.

Conclusie algemeen voorkomende broedvogels

Vooralsnog kan gesteld worden dat er diverse algemeen voorkomende broedvogels aanwezig zijn in het ingreepgebied. Werkzaamheden dienen in elk geval uitgevoerd te worden na het broedseizoen (grootweg voor half maart en na half augustus). Het aanvragen van een ontheffing om werkzaamheden tijdens het broedseizoen uit te voeren, wordt in ieder geval niet verleend. Mitigatie is eveneens niet aan de orde, omdat de soorten in staat zijn om andere nabij gelegen leefgebieden te koloniseren of om zich aan te passen aan de veranderde omstandigheden.

Amfibieën

De effecten hebben vooralsnog betrekking op algemene soorten die in het bos voortplantingswater hebben en er overwinteren. Vanuit de Flora- en faunawet kan gesteld worden dat ingrepen zijn toegestaan buiten de meest kwetsbare periodes (periodes buiten het voortplantingsseizoen en buiten de overwinteringsperiode). Het verwijderen van bos kan in de periode vanaf eind juli tot en met oktober.

In het kader van de Flora- en faunawet zijn algemeen voorkomende soorten amfibieën, zoals aangetroffen in het gebied, vrijgesteld van ontheffing bij ruimtelijke ingrepen. Ook mitigatie van leefgebieden is feitelijk gezien niet noodzakelijk.

Conclusie algemeen voorkomende soorten amfibieën

Werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden buiten kwetsbare periodes. Een ontheffing hiervoor is niet noodzakelijk en mitigatie is eveneens niet aan de orde.

Binnen de gebiedsgrenzen van de Dousberg komen eveneens zwaar beschermde soorten amfibieën voor, zoals de Rugstreeppad. De soort is niet aangetroffen omdat de soort pas 's nachts actief wordt.

De functie van de open stroken met stagnerend water in het bos dient nader onderzocht te worden. Op basis van die resultaten is een gedegen effectbeoordeling en toetsing noodzakelijk.

Conclusie zwaar beschermde soorten amfibieën

Nader functieonderzoek ter plekke van stagnerend water in het bos (karrensporen) dient te worden uitgevoerd.

Das

Effecten op de das kunnen optreden bij de ingreep. Echter zijn wij van mening dat hiermee geen dermate overtreding plaatsvindt dat de gunstige staat van instandhouding van de soort in het gebied en de directe omgeving optreedt. Wij stellen dan ook voor deze effecten praktisch aan te pakken. Dit kan door bijvoorbeeld beschikbare ruimtes in het ingreepgebied zodanig in te richten dat de soort er kan foerageren. Dit zou betekenen dat er her en der verspreid voedselrijk grasland ontwikkeld wordt in plaats van stroken met bodembedekkers of dicht laag blijvend plantmateriaal.

De omgeving van de bekende dassenburchten is dermate functioneel dat effecten op essentiële foerageergebieden niet optreden.

Conclusie Das

De ingrepen vormen een aantasting van secundaire foerageergebieden. Door een dasvriendelijke herinrichting van beschikbare (niet bebouwde ruimte) delen kan gesteld worden dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt en dat daarmee de Flora- en faunawet niet overtreden wordt.

Eindbeoordeling conclusies

In het kader van de herontwikkelingen die geïnitieerd worden is nader onderzoek, zoals onderstaand toegelicht, noodzakelijk. In het kader van beheer- en onderhoud werkzaamheden is alleen het werken buiten de kwetsbare periode (broedseizoen) van toepassing. Nader onderzoek is hiervoor niet noodzakelijk.

Vervolgtraject

De quick scan geeft in grote lijnen zicht op eventuele effecten en overtredingen van de Flora- en faunawet. Dit heeft betrekking op een aantal soortgroepen. Echter is het niet duidelijk wat de effecten zijn op het gebruik van het gebied door vleermuizen en soorten als de Rugstreeppad.

Om hier inzicht in te krijgen, is het noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren naar het gebruik door vleermuizen en Rugstreeppad.

Nader onderzoek met betrekking tot vleermuizen houdt in dat er minimaal zes onderzoeksmomenten uitgevoerd dienen te worden tussen de periode mei en september (geheel conform het vleermuisprotocol. Tegelijkertijd en kort voorafgaande het vleermuisonderzoek is het mogelijk om eveneens onderzoek te doen naar andere (nieuwe) nesten van jaar rond beschermde broedvogels en het gebruik van het gebied door de Rugstreeppad.

Dit betekent dan ook dat met een geringe inspanning van zes onderzoeksmomenten, inzicht verkregen wordt naar de nog onbekende effecten op bovengenoemde soortgroepen.

Indien gewenst, kunnen wij een onderzoeksopzet maken voor dit nader onderzoek en dit ook voor u uitvoeren. Wij zetten daarbij onze ecologen in die dit gebied eerder hebben onderzocht.